

Co kyberšikanu spouští

Typy agresorů

6. a 7. ročník

Květnák

Pachatelé kyberšikany

- velmi různorodá skupina (dívky, chlapci, starší lidé, osoby z různým sociálním statutem, různého sebevědomí)
- mezi pachateli najdeme stejně tak žáky s dobrým i špatným prospěchem, z bohatého i méně bohatého prostředí, děti chytřejší nebo i méně nadané apod., často jsme velmi překvapeni, kdo útočníkem je...

Proč???

- Cíle pachatelů kyberšikany:
- **zranit, vystrašit a ponížit oběť, a to buď veřejně, nebo v soukromí**
- v posledních letech stále více případů, kdy ke kyberšikaně došlo neúmyslně – pachatel nechtěl oběti ublížit, pouze se pobavit na její úkor (případně pobavit konkrétní skupinu – např. spolužáky), bohužel postupně ztratil nad kyberšikanou kontrolu

Typy agresorů dle postavení v kolektivu

1) agresor, který má nižší sebevědomí, je nejistý, má pocit, že je okolí neuznává podle jeho představ, připadá si osamělý

V kolektivu bývá neoblíbený a šikanuje, protože si tak vyrovnává vlastní nedostatky NEBO si chce upevnit svou pozici ve skupině.

Typy agresorů dle postavení v kolektivu

2) agresor, kterého kolektiv uznává, má mnoho přátel, je sebevědomý a díky tomu dokáže velmi obratně manipulovat s lidmi

Dokáže dobře odhadnout, jak se ke komu chovat, jak s kým komunikovat a jak využít kolektiv ve svůj prospěch – šikana je nástrojem pro získání dobrého postavení v kolektivu.

Motivy kyberšikany

- snaha být středem pozornosti, získat **přízeň a uznání** spolužáků
- **vzrušení, zábava**, uvolnění napětí – v případě potlačované agresivity, např. při konfliktech ve třídě
- „zabíjení“ nudy
- **závist**
- **strach**, zabránění tomu, abych byl sám šikanován

Motivy kyberšikany

- **posílení pocitu sounáležitosti**, "všichni proti jednomu" - vytvoření šikanující skupiny na internetu
- **změny v přátelství**
- **změny v třídním kolektivu** (noví spolužáci, nové složení třídy)
- **nechtěné zveřejňování osobních informací** (*děti a dospívající si často neuvědomují, jaké důsledky má jejich jednání. Někteří zveřejňují cizí osobní údaje či intimní fotografie / videa, které by měli raději zůstat skryté, bez jakýchkoli zlých úmyslů*)

Motivy kyberšikany

- **demonstrace moci**, často tehdy, pokud „moc“ používají rodiče
- zjišťování, **kam až mohu zajít**, co oběť vydrží, stupňování pokusů
- důkaz, že **jsem alespoň něčeho schopný**, najednou jsem součástí něčeho významného

Typ „Anděl pomsty“ („The Vengeful Angel“)

Motivace: odplata, pomsta za příkoří, které se stalo samotnému pachateli nebo jeho přátelům

- Pachatel sám sebe nepovažuje za kyberútočníka, on napravuje spáchané křivdy a chrání sebe a své přátele před „padouchy“, na které sám útočí.
- Mnohdy dochází k přepnutí rolí – z oběti agresor
- Anděl pomsty většinou útočí sám, někdy ale může do kyberšikany aktivně zapojit i nejbližší přátelé a osoby, které byly nyní šikanovanou obětí původně šikanovány.
- *Agresor patřící k tomuto typu si potřebuje uvědomit, že by neměl brát právo do svých rukou a že oplácení šikanování šikanováním celý problém pouze zhoršuje.*

Typ „toužím po moci“ („Power-Hungry“)

- **Motivace:** touha především dávat ostatním najevo svou autoritu a vnucovat jim svou vůli.
- Pachatel chce ukázat, že je dost silný přinutit ostatní dělat to, co sám chce, případně ostatní ovládat prostřednictvím strachu. Vyžaduje publikum – nemusí být početné, (např. několika přátel nebo spolužáků), často se svými aktivitami chlubí a své útoky neustále stupňuje, aby vyvolal patřičnou odezvu.
- Většina agresorů tohoto typu byla či je obětí tradičních forem šikany (fyzické či verbální), proto také mezi tyto pachatele často patří menší, fyzicky slabší děti a také dívky. Většinou jde o osoby, které nejsou příliš populární a oblíbené.
- Tito pachatelé jsou často technicky zdatní, někdy jsou označováni za tzv. nerdy a jejich útoky za tzv. „revenge of the nerds“ (pomstu nerdů). Jejich záměrem je především vystrašit a ztrapnit vyhlédnutou obětí.
- Zřídka si uvědomují závažnost svých činů. Často také využívají kyberšikanu v zastoupení. Tento typ pachatelů patří k nejnebezpečnějším ze všech.

Typ „Zlé dívky“ („Mean Girls”)

Motivace: nuda a hledání zábavy

- Agresory jsou v tomto případě nejčastěji dívky. Ty se pak v útocích zaměřují nejčastěji na jiné dívky.
- Kyberšikana realizovaná tímto typem agresora je obvykle páchána ve skupině, případně je skupinou plánována.
- Tento typ kyberšikany vyžaduje publikum, agresoři chtějí, aby publikum vědělo, že mají dostatek sil šikanovat ostatní.
- Cílem útočníků je především pobavit se na úkor vyhlédnutých obětí. Pachatelé touží po obdivu a jejich útoky jsou příživovány pasivitou přihlížejících, kteří nezasahují a nechají útok dále probíhat.
- Agresorky kyberšikany zanechají tehdy, pokud ve své činnosti nenajdou takovou zábavu, kterou hledaly.

Neúmyslný pachatel („Inadvertent Cyberbully”)

Motivace: „legrace“ a „můžu to dělat“

- Tento pachatel **sám sebe nevnímá jako agresora, do kyberšikany se zapojuje neplánovaně a neúmyslně**. Tito pachatelé mají ve zvyku reagovat ve vzteku či ve zklamání a nepřemýšlejí o následcích svého jednání.
- Často vystupují pod cizí identitou, pod kterou mohou posílat typické šikanující zprávy ostatním uživatelům.
- Neúmyslní pachatelé kyberšikany často věří, že bylo jejich chování neškodné, pouze se bavili...

400 DĚTÍ

zavolá denně na Linku
bezpečí

Potíže na internetu
na Lince bezpečí
jsou nejčastěji
věkova kategorie
15-17 let

2206 DĚTÍ

zavolalo loni kvůli potížím s šikanou

Z toho **1605 dětí**

mimo kvůli šikaně přímo ve škole
jiné: (žáci se setí i školní kyberšikanu)

194 dětí

kvůli šikaně, která se odehrávala
venku (mimo školy)

89 dětí

kvůli kyberšikaně

28 dětí

kvůli šikaně na táboře

15 dětí

kvůli šikaně v rájcovém kroužku

Flaming/flamer/troll

- Flaming (*flame* = *hořet*) označuje nepřátelské chování uživatelů na Internetu, které obvykle doprovází urážky, nadávky, vyhrožování apod.
- flamer = útočník opakovaně umisťuje urážlivé vzkazy do diskusních fór, stupňuje své útoky a „ohnivě“ hájí své názory. Flamer útočí na toho, s jehož názory nesouhlasí, nepoužívá však propracovanou argumentaci, ale jednoduše nadává, uráží, vyhrožuje.
- Od slova *flamer* odlišujeme slovo *troll* = člověk, snažící se vyvolat konflikt, rozvrátit diskusi apod. Troll často do diskuse zavádí témata, která nesouvisejí s řešeným problémem. Například vulgarity, politická sdělení apod.

Flame war

Flame war (česky doslova **plamenná válka**, též **svatá válka**, **příliš ohnivá diskuse** apod., někdy jen flame – plamen) je označení internetové diskuse, která překročila hranice a stala se hádkou. Někdy končí osobním napadáním zúčastněných.

